

Горги Поп-Атанасов

СЛОВЕНСКИ РАКОПИСИ ОД МАКЕДОНИЈА
ВО СТРАНСКИ РАКОПИСНИ ЗБИРКИ
Х – XIX ВЕК

Издавач

Македонска академија на науките и уметностите

Уредник на издањето

академик Катица Ѓулавкова

Јазична редакција

Софija Чолаковска-Поповска

Комијутерска подготвка

Зорица Велкова

Горги Поп-Атанасов

СЛОВЕНСКИ
РАКОПИСИ
ОД МАКЕДОНИЈА
ВО СТРАНСКИ
РАКОПИСНИ ЗБИРКИ

X – XIX ВЕК

книга втора
ПАЛЕОГРАФСКИ АЛБУМ

Македонска академија на науките и уметностите
Скопје 2020

СОДРЖИНА

ВОВЕДНИ ЗБОРОВИ	5
РЕПРОДУКЦИИ	
1. Асеманово евангелие	15–16
2. Зографско евангелие	17–20
3. Мариинско евангелие	21–22
4. Синајски псалтир	23
5. Синајски евхологиј	24
6. Клоцов зборник	25
7. Охридски глаголички листови	26
8. Македонски глаголички листови ...	27
9. Синајски мисал	28
10. Псалтир на Димитар Олтарник ...	29
17. Зографски листови	30
18. Ватикански палимпсест	31
19. Ресенски фрагмент од триод ..	32–33
20. Македонски кириличен лист	34
21. Листови на Ундолски	35
22. Супрасалски зборник	36
23. Хилендарски листови	37
24. Савина книга	38
25. Новгородски (Купријановски) листови	39
26. Битолски листови	40
27. Фрагмент од посен триод	41
29. Добромирово евангелие.....	42
30. Слепченски апостол	43–44
31. Битолски триод	45
32. Охридски апостол	46–47
33. Слепченски фрагмент од триод ...	48
35. Григоровичев паримејник	49
36. Ќустендилски палимпсест	50
37. Пролог	51–52
38. Евангелие	53
39. Празничен минеј	54–55
40. Драготински апостол	56
41. Аргиров триод	57
42. Струмички октоих	58
43. Бојанско евангелие	59
44. Зографски апостол	60
46. Погодински псалтир	61–62
48. Синајски палимпсест	63
49. Барберински палимпсест	64
50. Посен триод	65
51. Октоих	66
52. Шафариков македонски триод	67–68
54. Изборно евангелие	69
55. Македонско евангелие на поп Јован	70
56. Посен триод	71
57. Велешко изборно евангелие	72
58. Добрејшово евангелие	73
59. Стаматовско евангелие	74
60. Велешко евангелие	75
61. Загрепски македонски триод .	76–77
62. Минеј за октомври	78
63. Сарафовски паримејник	79
66. Посен триод на Теодор Граматик ..	80
67. Паримејник	81
68. Скопски празничен минеј	82

69. Болоњски псалтир	83
73. Изборно евангелие	84–85
74. Изборно евангелие и апостол	86
75. Кичевски октоих	87
76. Радомирово евангелие	88
77. Драганов мијеј	89
78. Евангелие	90
79. Копитаров триод	91
80. Месецослов за декември	92
81. Говрлевско евангелие	93
82. Прилепски фрагмент од триод	94
83. Гостиварски фрагмент од октоих .	95
89. Цветен триод	96
92. Евангелие.....	97
97. Иловичка крмчија	98
98. Струшки листови	99
99. Мијеј за јуни – август со пролози	100
100. Четвороевангелие	101
101. Кичевски фрагмент од триод ..	102
102. Дечанско евангелие	103
103. Орбелски триод	104
104. Бојански псалтир	105–106
105. Октоих–параклитик	107
106. Премчански требник	108
107. Вранешнички апостол	109
109. Михановиќев октоих	110
112. Григоровичево Хиландарско евангелие	111
113. Ќустендилски триод	112
114. Трескавечки евхологиј	113
115. Струмички апостол	114
118. Братолиново евангелие	115
121. Григоровичев (Филотејски) псалтир	116
123. Златоуст	117–118
126. Радомиров псалтир	119
127. Псалтир	120
128. Изборно евангелие	121
129. Посен триод	122
130. Македонски хлудовски триод .	123
132. Фрагмент од богослужбен зборник	124
134. Зографско македонско евангелие	125
136. Октоих	126
137. Каноник	127
139. Македонски пролог	128
140. Апостол	129
141. Братков мијеј	130–132
142. Карпинско евангелие	133
142. Карпински апостол	134
143. Карпински триод.....	135
145. Хлудовски (Лобковски) паримејник	136
146. Лешочки мијеј	137
147. Јагичев златоуст	138–139
148. Зборник со слова на св. Исак Сирски	140
149. Орбелско евангелие	141–142
150. Дечански псалтир	143
151. Лесновско (Калиниково) евангелие ...	144–145
152. Богданово евангелие	146
154. Празничен мијеј	147
156. Мијеј	148
157. Солунски октоих	149
160. Евангелие	150
161. Апостол	151
162. Апостол	152
163. Псалтир	153
164. Орбелски мијеј	154
165. Октоих	155
167. Томичев октоих	156
168. Пандекти на Никон Црногорец.	157
169. Апостол	158
170. Пролог	159
173. Служебник со изборен апостол и изборно евангелие	160
174. Григоровичево евангелие	161
175. Радиново евангелие	162
176. Скопски апостол со евангелие .	163

178. Цветен триод	164
179. Карадимовски псалтир	165
182. Евангелие и апостол	166–167
183. Октоих	168–169
184. Слоештички патерик	170
186. Евангелие	171
187. Четвороевангелие	172
188. Четвороевангелие	173
189. Четвороевангелие	174
191. Минеј	175–177
192. Посен триод	178
193. Зборник со слова на св. Ефрем Сирски	179
195. Триод	180
196. Евангелие	181
197. Лесновски Станиславов пролог	182
198. Оливоров минеј	183
200. Осоговски минеј	184
201. Апостол – евангелие	185
202. Зборник	186
204. Богослужбен зборник	187
205. Минеј	188
208. Евангелие	189
209. Цветен триод	190
210. Минеј за октомври	191
211. Прилепско евангелие	192
212. Четвороевангелие	193
214. Апостол	194–195
215. Четвороевангелие	196
216. Зајковски светогорски требник	197
217. Апостол	198
218. Томичов апостол	199
219. Евангелие	200
223. Минеј за август	201
224. Минеј	202
225. Македонско евангелие на Норов	203
228. Минеј	204
229. Лесновски паренезис	205
231. Минеј за јули	206
232. Паренезис на св. Ефрем Сирски	207–208
233. Минеј за мај – април	209
235. Панегирик	210
237. Минеј за август	211–212
238. Чети-минеј за септември – ноември	213
243. Евангелие	214
244. Цветен триод	215
245. Сурепово евангелие	216
247. Слепченско евангелие	217
248. Паренезис	218
249. Евангелие	219–220
252. Октоих	221
253. Посен триод	222
254. Псалтир	223
255. Служебник	224
256. Житие на св. Сава	225
257. Богородичник	226
258. Евангелие	227
259. Десиславово евангелие	228
260. Евангелие	229
261. Орбелско евангелие	230
262. Апостол	231
263. Евангелие	232
265. Евангелие	233
266. Евангелие	234
268. Служебник	235
270. Октоих	236
271. Безовски апостол	237
272. Минеј	238
274. Химнографски текст	239
283. Радишански минеј	240
284. Евангелие и апостол	241
285. Евангелие	242
292. Празничен минеј	243
293. Триод	244
310. Четвороевангелие	245
312. Стрежевски апостол	246
313. Октоих	247
314. Евангелие	248

319. Лествица	249
320. Евангелие	250
321. Апостол	251
322. Пролог	252
323. Минеј	253
324. Пролог стиховен зимски	254
325. Евангелие	255–256
327. Пролог стиховен за јануари – април	257
328. Пролог	258
329. Евангелие	259
330. Каноник	260
333. Томичов псалтир	261
334. Апостол	262–263
335. Лествица	264
336. Минеј за јули – август	265
337. Поречки минеј	266
338. Лествица	267
339. Летопис на Георги Амартола ...	268
340. Пролог	269
341. Апостол	270
343. Хилендарски патерик	271
344. Слова на Исак Сирин	272
347. Евангелие	273
349. Евангелие	274
350. Евангелие	275
351. Триод	276
354. Минеј	277
355. Минеј за декември	278
360. Апостол	279
361. Евангелие	280
362. Евангелие	281
363. Евангелие	282
365. Лесновски Ковачевиќев пролог	283
367. Чети-минеј за септември – ноември	284
368. Пролог	285–289
369. Велешки зборник	290–291
370. Типик	292
371. Зборник	293–294
373. Апостол	295–296
375. Доротеј	297
376. Зборник	298
377. Цветен триод	299
378. Цветен триод	300
379. Зборник	301
380. Македонско евангелие ...	302–303
381. Вунешки зборник	304
382. Говрлевски апостол	305
383. Евангелие	306
384. Чети-минеј	307
385. Верковиќев апостол	308
386. Косоврашки октоих	309
387. Евангелие и апостол	310
388. Зборник	311
389. Евангелие	312
391. Месимерско евангелие	313
392. Цветен триод	314
393. Слепченски патерик	315
394. Слепченски зборник	316
395. Струшки номоканон	317
396. Октоих	318
397. Минеј за ноември	319
399. Празничен минеј	320
402. Празничен минеј	321–323
403. Томичово евнгелие	324
405. Псалтир	325
406. Струшки празничен минеј	326
407. Слова на Григориј Богослов	327–328
409. Зборник со слова на св. Ефрем Сирин	329
410. Дамјанов пролог	330–332
414. Цветен триод	333
415. Октоих	334
420. Минеј за мај	335
426. Панегирик	336
427. Празничен минеј	337
429. Октоих	338–339
430. Триод	340
432. Зборник	341

433. Октоих	342
434. Минеј	343
436. Празничен минеј	344
437. Панегирик	345
438. Празничен минеј	346
439. Евангелие	347
440. Пчињски зборник	348
441. Месецослов	349
442. Октоих	350
443. Триод	351
444. Минеј за септември	352
445. Октоих	353
446. Минеј за ноември	354
447. Четвороевангелие	355–356
448. Посен триод	357
449. Ѓуришко евангелие	358
450. Пролог	359
451. Посен триод	360
452. Октоих	361
453. Октоих	362
456. Житие	
на св. Јован Златоуст	363
458. Октоих	364
460. Номоканон	365–366
462. Триод	367
463. Требник	368
464. Служебник	369
465. Требник	370
466. Толкување на евангелието	
според Mateј	
од св. Јован Златоуст	371
469. Четвороевангелие	372
473. Октоих	373
474. Часосолов	374
475. Цветен триод	375
476. Никодимово евангелие	376
478. Четвороевангелие	377
495. Требник	378
502. Минеј за декември	379
503. Минеј за април	380
506. Минеј	381
515. Посен триод	382
518. Апостоли и евангелија	383
528. Зборник	384
529. Номоканон	385
530. Жеглиговски зборник	386
531. Евангелие	387
532. Химнографски зборник	388
533. Златоустов зборник	
„Андрјант“	389
534. Октоих	390
535. Апостол	391–392
536. Псалтир	393
537. Триод	394
538. Евангелие	395
539. Рилски	
Владиславов пенегирик	396
540. Псалтир со последование	397
541. Евстратиев пентикостар ..	398–399
542. Апостол	400
543. Тиквешки зборник	401
544. Номоканон	402
545. Служебник	403
546. Цветен триод	404
549. Евангелие со апостол	405
550. Евангелие	406
551. Евангелие	407
552. Зборник	408
553. Требник	409
554. Посен триод	410
555. Апостол	411
558. Фрагмент од зборник	412
559. Зборник	413
563. Велешки зборник	414
564. Евангелие	415
565. Псалтир и месецослов	416
566. Толковен псалтир	417–420
567. Служебник	421–423
568. Минеј за март	424
570. Празничен минеј	425
571. Радовишко евангелие	426
572. Панегирик	427

573. Пролог	428
574. Минај за јуни	429
575. Богослужбен зборник	430
576. Цветен триод	431
578. Апостол	432
579. Псалтир со последование	433
580. Псалтир со последование	434
582. Пчињска библија	435
583. Псалтир	436
585. Житие на Григориј Омиритски	437
586. Минај	438
587. Октоих	439–440
589. Псалтир со последование	441–442
590. Топлички минај	443
592. Богословски зборник	444–445
593. Минај за февруари	446
594. Минај за јуни	447
595. Поуки на Кирил Ерусалимски	448
597. Златоуст	449
598. Слепченско евангелие	450
599. Минај за јули	451
600. Минај за ноември	452
601. Зборник	453
602. Минај за декември	454
603. Евангелие	455
604. Триод	456
605. Минај	457
606. Лесновски минај	458
609. Каноник	459
610. Евангелие	460–461
612. Стиховен пролог за јули – септември	462
613. Посен триод	463
617. Евангелие	464
618. Пролог	465
623. Евангелие	466–467
624. Богословски зборник	468
625. Пролог	469
626. Пролог	470
627. Пролог	471
628. Поречко евангелие	472
630. Догматики паноплија	473
632. Пророчки книги	474
633. Евангелие	475
634. Минај	476
635. Евангелие	477
638. Слепченски поменик	478
639. Цветен триод	479
641. Панегирик	480
644. Требник	481
646. Евангелие	482
647. Октоих	483
648. Минај за октомври	484
649. Апостол	485
652. Ерусалимски типик	486
655. Евангелие	487
673. Зборник со творби на Псевдо -Дионисиј Ареопагит	488–489
674. Пролог	490
675. Евангелие	491–492
676. Минај за февруари	493
677. Евангелие	494–495
678. Евангелие	496
679. Кончанско евангелие	497–498
680. Панегирик	499
681. Евангелие	500
682. Диоптра	501
683. Зборник	502
684. Зборник	503
685. Евангелие	504
686. Служебник	505
687. Слепченско евангелие	506
688. Минај	507
690. Лесновски пролог	508
691. Стрежевско евангелие	509–510
692. Евангелие	511
693. Евангелие	512
694. Пролог	513
697. Крупничко евангелие	514
698. Каноник	515

699. Евангелие	516
701. Минеј за април	517
702. Поменик	
на манастирот Матка	518
703. Слепченски поменик	519
704. Лесновско евангелие	520
705. Лесновско евангелие	521
706. Евангелие	522
707. Триод	523
708. Цветен триод	524
709. Кучевишки зборник	525
710. Драковичко евангелие	526
711. Евангелие	527–528
712. Панегирик	529
713. Минеј за ноември	530
715. Евангелие	531
717. Киевски дамаскин	532
718. Водичнички поменик	533
720. Минеј за октомври	534
721. Посен триод	535
722. Пролог	536
725. Евангелие	537
737. Требник	538
739. Октоих	539
740. Празничен минеј	540–541
741. Вунешки поменик	542–543
742. Псалтир со последование	544
749. Минеј за август	545
750. Минеј за јануари	546
752. Требник	547–549
753. Каноник	550
754. Октоих	551
755. Кичевски зборник	552
756. Зрзевски минеј	553
757. Кучевишки минеј	554
758. Четвороевангелие	555
761. Требник	556
763. Струмичко зборниче	557
771. Посен триод	558
772. Празничен минеј	559
773. Богослужбена книга	560
774. Псалтир со последование	561
777. Псалтир	562
778. Чуда на св. Богородица	563–564
782. Белградски	
македонски зборник	565
785. Зборник	566
787. Зборник	567
788. Пловдивски	
македонски зборник	568
793. Велешка псалтирија	569
794. Чуда на света Богородица	570
800. Катајасијник	571
802. Лешочки зборник	572
803. Ерминија на Дично Зограф	573
808. Служба и житие	
на св. Гаврил Лесновски	574
811. Служба и житие	
на св. Гаврил Лесновски	575
812. Зборник	576

Ѓорги Поп-Атанасов

СЛОВЕНСКИ РАКОПИСИ ОД МАКЕДОНИЈА
ВО СТРАНСКИ РАКОПИСНИ ЗБИРКИ
Х – XIX ВЕК
книга втора
ПАЛЕОГРАФСКИ АЛБУМ

Издавач
Македонска академија на науките и уметностите

Печати
„Арберија дизајн“ – Тетово

Тираж
300 примероци

CIP - Каталогизација во публикација

Национална и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“, Скопје

091:003.349(497.7)

ПОП-Атанасов, Ѓорги

Словенски ракописи од Македонија во странски ракописни збирки : Х – XIX век.
Кн. 2, Палеографски албум / Ѓорги Поп-Атанасов. - Скопје : Македонска академија на
науките и уметностите, 2020. - 586 стр. ; 29 см

Фусноти кон текстот.

ISBN 978-608-203-311-2

a) Странски ракописни збирки -- Старословенски ракописи -- Македонија

COBISS.MK-ID 52625157